

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

**รพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านกระจายสินค้า
 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้**

**The Betterment of OTOP Entrepreneurs’ Potentiality of Their Logistics
 Distribution in the Three Southern Provinces of Thailand**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ญาณดา พรประเสริฐ

yalada.po@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อการกระจายสินค้าของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 3) เพื่อให้เป็นเส้นทางของการเป็นศูนย์กระจายสินค้าของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติในระดับ 5 ดาวในปี 2556 ทั้งหมด 5 รายในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส 1 ราย จังหวัดปัตตานี 3 รายและจังหวัดยะลา 1 ราย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายสินค้าของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าปัจจัยการกระจายสินค้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 โดยพบว่าปัจจัยด้านคุณภาพมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านเวลาและต้นทุน ตามลำดับ
2. ประสิทธิภาพผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าประสิทธิภาพของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านกระจายสินค้าอยู่ในระดับดี โดยมีการแบ่งเป็นฝ่ายและหน้าที่ในการกระจายสินค้า มีข้อตกลงกับผู้ส่งสินค้าและรับประกันคุณภาพของสินค้า
3. เส้นทางของการกระจายสินค้าของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เส้นทางการกระจายสินค้าของศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดแต่ยังมีการกระจายสินค้าผ่านไปรษณีย์ รถยนต์ส่วนตัว รถทัวร์ และรถไฟ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรมีการรวมกลุ่มผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และของฝากชุมชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สร้างกลุ่มเครือข่ายในการสื่อสาร และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องต่างๆ
2. ควรมีหน่วยงานของภาครัฐเข้ามาดูแลและจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และของฝากชุมชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับความรู้ใหม่ และสามารถนำความรู้นั้นไปปรับประยุกต์ใช้ในกิจการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
3. ควรมีการมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาอบรมหรือช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และของฝากชุมชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ได้มาตรฐาน และได้รับการรับรอง อย. จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
4. หน่วยงานทางภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณในการจัดแหล่งเรียนรู้ให้เป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และของฝากชุมชนของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากระบวนการดำเนินการกระจายสินค้าของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
2. ศึกษาเส้นทางการส่งออกสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปยังต่างประเทศ
3. ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการจัดทำรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
4. การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำสำคัญ : การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ, สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้, การกระจายสินค้า

Abstract

The research aims to 1) study the factors affecting OTOP entrepreneurs’ logistics distribution in the three southern provinces of Thailand, 2) to analyze the effectiveness of the OTOP entrepreneurs’ logistics distribution in the mentioned provinces, and 3) to define channels of the distribution in the mentioned provinces.

The population was the entrepreneurs in a stimulus program called One Tambon One Product (OTOP). They meet the standard set by a National OTOP Administrative Board

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

and are rated 5-star in 2013. Five entrepreneurs participating in the study included 1 from Narathiwat Province, 3 from Pattani Province, and 1 from Yala Province.

It found that:

1. the factors affecting OTOP entrepreneurs’ logistics distribution in the three southern provinces of Thailand were found high and rated 3.63 on average. Quality was ranked the most important, followed by time and cost respectively.

2. the effectiveness of the OTOP entrepreneurs’ logistics distribution in the mentioned areas was found at the fair level. The arrangement of distribution units and their functions was allocated and defined. Deals were agreed and quality of goods was assured.

3. the OTOP entrepreneurs use the channel of the distribution belonging to OTOP provincial shops. The channel also includes other means of transportation: postage, cars, buses, and trains.

It suggested that:

1. the consolidation of the OTOP entrepreneurs and those doing souvenir business in the three southern provinces of Thailand should be set up so that cooperation among the them is strengthened.

2. there should be government units responsible for educating OTOP entrepreneurs and those doing souvenir business in the mentioned areas. This is to provide them expert advice and knowledge on distribution of the OTOP product, and use of them in practice.

3. government units should be officially appointed responsible for educating OTOP entrepreneurs and those doing souvenir business in the mentioned areas. The units are to regulate product quality and enforce production to meet the requirements set by the Food and Drug Administration.

4. budget allocation from the government should be set aside so as to establish learning centers serving as distribution centers for the OTOP entrepreneurs and those doing souvenir business in the mentioned provinces.

Suggestions for future research topics were as follows:

1. Distribution process for OTOP
2. The study on the channel of the distribution specifically in the three southern provinces

3. The study on the collaboration of the OTOP entrepreneurs as part of the effort to certify product quality and standard

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

4. The collaboration of the OTOP entrepreneurs in the three southern provinces of Thailand

Keywords: developing the potential entrepreneurs / OTOP in the three southern provinces / logistics distribution

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นการพัฒนาที่ไม่ครบถ้วนถึงทั้งประเทศ นโยบายภาครัฐ เน้นการกระจุกของศูนย์รวมอำนาจและความเจริญ เน้นการพัฒนาเฉพาะเมืองหลวงและเมืองใหญ่ โดยปัจจุบันมีการเสนอแนวความคิดทางรอดของสังคมไทย ด้วยเศรษฐกิจพื้นฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนชนบท รัฐบาลจึงได้จัดให้มีโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ด้วยการนำทรัพยากรภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่มเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยรัฐบาลพร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือในด้านความรู้สมัยใหม่ และการบริหารจัดการเพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดด้วยระบบร้านค้าเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มุ่งที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชนให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้นโดยการผลิตหรือการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพมีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น สามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

การจัดการโลจิสติกส์ด้านการกระจายสินค้าเป็นกระบวนการวางแผนการดำเนินงานเพื่อควบคุมประสิทธิภาพการไหลเวียนสินค้าและบริการ ที่ครอบคลุมตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การจัดการคลังสินค้า การบริหารต้นทุนการขนส่ง และห่วงโซ่แห่งคุณค่า ไปจนถึงจุดที่มีการใช้งานหรือถึงมือผู้บริโภค โลจิสติกส์เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการขนส่งสินค้าซึ่งสามารถช่วยในการวางแผนสนับสนุน และการควบคุมการไหลของกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลรวมทั้งการเก็บรักษาสินค้าจากจุดเริ่มต้นไปสู่จุดสุดท้าย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป็นสำคัญ การจัดการโลจิสติกส์ด้านการกระจายสินค้าเป็นการปฏิบัติการควบคุมเกี่ยวกับต้นทุนสินค้าจากต้นทางไปสู่ปลายทาง โดยการจัดการโลจิสติกส์ด้านการกระจายสินค้าให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเชื่อมโยงกระบวนการดำเนินธุรกิจทุกขั้นตอนเกี่ยวข้งกันเป็นห่วงโซ่หรือเครือข่ายเพื่อให้เกิดการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและบริการให้กับ ทุก ๆ หน่วยงานในระบบทราบ ทำให้หน่วยงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้แก่ ยะลา ปัตตานีและนราธิวาส เป็นจังหวัดที่เข้าในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของรัฐบาลปัจจุบัน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะชนบทรอบมณีนิยมประเพณีวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้มีกลุ่มอาชีพ กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มสหกรณ์ต่างๆ ให้ผลิตสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์ ตามศักยภาพ โอกาส และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ สามารถจำหน่ายได้ทั้ง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ในประเทศและต่างประเทศเป็นที่ต้องการของตลาดโดยทั่วไป ดังนั้นควรต้องเตรียมยุทธวิธีที่จะให้ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีศักยภาพด้านการกระจายสินค้าในการรองรับความเจริญก้าวหน้าเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้(ออนไลน์),สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติในระดับ 5 ดาว ในปี 2556 ทั้งหมด 5 รายอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา 1 ราย จังหวัดปทุมธานี 3 รายและจังหวัดยะลา 1 รายโดยมีหน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน หน่วยงานรัฐบาล ร่วมมือประสานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน โดยส่งเสริมให้มีกลุ่มอาชีพ กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มสหกรณ์ต่างๆให้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามศักยภาพ โอกาสและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีสินค้าที่มีคุณภาพ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าพัฒนา ศักยภาพผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการดำรงไว้ซึ่งบทบาทสำคัญในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและการสร้างผู้ประกอบการ ตลอดจนความยั่งยืนของการค้าในเชิงธุรกิจผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อการกระจายสินค้าของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อให้เป็นเส้นทางของการเป็นศูนย์กระจายสินค้าผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

(Instrument of the Study)

การศึกษานี้ ใช้แบบสอบถาม(questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวทางของวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบบสอบถามผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายสินค้าของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่ง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ผลิตภัณฑ์แห่งชาติในระดับ 5 ดาว ในปี 2566 ทั้งหมด 5 ราย ดังนี้ ชื่อผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ด้านคุณภาพ ด้านเวลาและด้านต้นทุน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจึงได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย
2. ข้อมูลปฐมภูมิ(primary data)ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ของผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม หลังจากนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ และนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์หาค่าสถิติ

เกณฑ์การแปรผล

นำคะแนนของความต้องการของผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลความ

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.00 มีอายุ 51 ปีขึ้นไปมากที่สุดร้อยละ 80.00 รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 20.00 มีสถานภาพสมรสทั้งหมด ร้อยละ 100.00 มีอาชีพหลักประกอบกิจการส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่อ้อยละ 80.00 เป็นข้าราชการร้อยละ 20.00 มีการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 80.00 รองลงมา ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 20.00 ตลอดจนผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 40.00 รายได้ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 40.00 รายได้ 40,001-50,000 บาท ร้อยละ 20.00

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ของข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 5 ดาว ส่วนใหญ่ยังคงประกอบอาชีพผลิตสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เพียงอย่างเดียว แต่จะมีการประกอบอาชีพทำสวนและรับราชการอื่นเพิ่มเติมด้วย เมื่อมีการสั่งซื้อสินค้าเข้ามา ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จะส่งสินค้าให้กับลูกค้าทางไปรษณีย์และไปส่งสินค้าด้วยรถยนต์กระบะของตนเอง

ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีการขนส่งสินค้าตามคำสั่งซื้อให้กับผู้ซื้อและพ่อค้าคนกลาง โดยมีหน่วยงานราชการเป็นผู้มาติดต่อ ที่เป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ ไม่มีคลังสินค้าของตนเอง ผู้ประกอบการได้คำนึงถึงต้นทุนของค่าส่งสินค้าในราคาที่กำหนด

ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีการกระจายสินค้าโดยใช้วิธีการไปรษณีย์เป็นส่วนใหญ่ รถทัวร์ รถไฟ และรถยนต์ส่วนบุคคลโดยเฉพาะน้ำบุดู ได้คำนึงถึงความสะดวกของลูกค้าในกรณีได้รับสินค้าโดยติดต่อสอบถามโดยใช้โทรศัพท์เป็นส่วนใหญ่ในการสอบถามความพึงพอใจในการรับสินค้า ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ต้องการให้หน่วยงานราชการประชาสัมพันธ์ในสื่อทุกประเภทของราชการที่จะแนะนำสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

เมื่อพิจารณาเป็นรายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ พบว่ารายที่ 1 ผู้ผลิตส้มแขกแก้ว ส้มแขกหวาน ในกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ส้มแขกบ้านร้อน จังหวัดนราธิวาส เป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาว ที่มียอดขายเป็นจำนวนเงิน 10,000 บาท/เดือน โดยส่งทางไปรษณีย์ รถทัวร์ และรถไฟ ตามคำสั่งซื้อของลูกค้าที่เป็นผู้บริโภคและพ่อค้าคนกลาง มีการแบ่งหน้าที่ในการกระจายสินค้าเป็นฝ่ายจัดหาวัตถุดิบ ฝ่ายผลิตและฝ่ายการตลาด มีข้อตกลงกับผู้ส่งสินค้า และรับประกันคุณภาพของสินค้าเมื่อถึงผู้รับ มีคลังสินค้าชั่วคราวเพื่อส่งไปยังศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัด เพื่อความสะดวกของลูกค้าเป็นสำคัญ

รายที่ 2 ผู้ผลิตลูกหยียะรัง ตราสตรีสะดาวา เป็นผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับ 5 ดาว ที่มียอดขาย 50,000 บาท/เดือน โดยส่งทางไปรษณีย์ รถทัวร์ รถไฟ ตามคำสั่งซื้อของลูกค้าที่เป็นผู้บริโภคและพ่อค้าคนกลาง มีการแบ่งทำหน้าที่ในการกระจายสินค้าเป็นฝ่ายผลิต จัดหาวัตถุดิบ และฝ่ายการตลาดเพื่อจำหน่าย มีข้อตกลงกับผู้ส่งสินค้า ไม่มีคลังสินค้าของตนเอง เนื่องจากสินค้าเมื่อผลิตต้องจำหน่ายในพื้นที่ ไม่มีการส่งไปยังศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัด คำนึงถึงคุณภาพของสินค้าที่ใหม่ สด ให้ถึงมือลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

รายที่ 3 ผู้ผลิตไม้ฉัตรมหาสาร จังหวัดปัตตานี เป็นผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับ 5 ดาว โดยทำสินค้าออกจำหน่ายในงานแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของหน่วยงานราชการ เช่น งานวิชาการของโรงเรียน สินค้าพื้นบ้าน งานมหกรรมประจำปีของอำเภอและจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ มีข้อตกลงกับผู้ส่งสินค้าโดยให้มารับเอง

รายที่ 4 ผู้ผลิตน้ำบุดู อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงระดับ 5 ดาว โดยนำสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายตามร้านค้าทั่วไปและศูนย์สินค้าหนึ่งตำบล

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

หนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัด มียอดขาย 100,000 บาท/เดือน ขนส่งสินค้าโดยรถยนต์ส่วนตัวและทางไปรษณีย์ แก่ผู้บริโภคและผู้ค้าขายคนกลาง คำนึงความสะดวกของลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญ มีความต้องการให้หน่วยงานราชการ มาช่วยประชาสัมพันธ์สินค้า

รายที่ 5 ผู้ผลิตกริช อำเภอรามัน จังหวัดยะลา เป็นผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระดับ 5 ดาว โดยนำสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามคำสั่งของลูกค้าที่เป็นผู้บริโภคและผู้ค้าคนกลางโดยมีคลังจัดเก็บสินค้าของตนเอง ส่งสินค้าทางไปรษณีย์โดยเก็บเงินปลายทาง นอกจากนี้ยังส่งสินค้าไปตามศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 5 ราย พบว่า ประสิทธิภาพของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี โดยมีการแบ่งเป็นฝ่าย และหน้าที่ในการกระจายสินค้า มีข้อตกลงกับผู้ส่งสินค้าและรับประกันคุณภาพของสินค้า ตลอดจนผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีเส้นทางในการกระจายสินค้าที่เป็นศูนย์กระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ใช้เส้นทางกระจายสินค้าของศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัด แต่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ยังมีการกระจายสินค้าผ่านไปรษณีย์ รถยนต์ส่วนตัว รถทัวร์ และรถไฟ

ตารางที่ 1 ปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยการกระจายสินค้า (N=5)	μ	σ	ระดับความสำคัญ
1. ด้านคุณภาพ	3.75	0.83	มาก
2. ด้านเวลา	3.64	0.64	มาก
3. ด้านต้นทุน	3.51	0.76	มาก
รวม	3.63	0.78	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยต่างๆโดยรวมมีความสำคัญกับปัจจัยการกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความสำคัญกับการกระจายสินค้ามากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 รองลงมาได้แก่ ด้านเวลา และด้านต้นทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และ 3.51 ตามลำดับ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตารางที่ 2 ความสำคัญของปัจจัยด้านเวลาที่มีผลต่อการกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยด้านเวลา (N=5)	μ	σ	ระดับความสำคัญ
1. การกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดหรือผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและทันต่อความต้องการ	3.55	0.75	มาก
2. การกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เลือกใช้พาหนะขนส่งที่เหมาะสมกับเส้นทางและสามารถกำหนดเวลาในการขนส่งตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางตรงต่อเวลาและเชื่อถือได้	3.79	0.79	มาก
3. การกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีบริการด้านการขนส่งที่ตรงตามเวลาแก่ลูกค้า	3.59	0.83	มาก
รวม	3.64	0.64	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าปัจจัยด้านเวลาโดยรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความสำคัญกับปัจจัยด้านเวลามากที่สุด ได้แก่ เลือกใช้พาหนะขนส่งที่เหมาะสมกับเส้นทางและสามารถกำหนดเวลาในการขนส่ง , มีบริการด้านการขนส่งที่ตรงตามเวลาแก่ลูกค้า และไปสู่ตลาดหรือผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและทันต่อความต้องการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 , 3.59 และ 3.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความสำคัญของปัจจัยด้านต้นทุนที่มีผลต่อการกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยด้านต้นทุน (N=5)	μ	σ	ระดับความสำคัญ
1. การกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีกระบวนการจัดการสินค้าคงที่เป็นระบบ	3.41	0.75	มาก
2. การกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีการสต็อกสินค้าคงคลังที่ตรงกับความต้องการของตลาดอย่างเหมาะสม	3.57	0.70	มาก
3. การกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีการบริหารสินค้าคงคลังโดยมีการหมุนเวียนสินค้าที่รวดเร็วทำให้ไม่มีสินค้าค้างคงคลัง	3.55	0.71	มาก
รวม	3.51	0.72	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยด้านต้นทุน โดยรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความสำคัญกับปัจจัยด้านต้นทุนมากที่สุด ได้แก่ มีการสต็อกสินค้าคงคลัง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ที่ตรงกับความต้องการของตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 รองลงมา ได้แก่ มีการหมุนเวียนสินค้าที่รวดเร็วทำให้ไม่มีสินค้าค้างคงคลังและมีกระบวนการจัดการสินค้าคงคลังที่เป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และ 3.41 ตามลำดับ

นอกจากนี้พบว่า ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาว ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความต้องการให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรจัดโครงการพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความรู้ในการกระจายสินค้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่ในการผลิตสินค้าให้มีความรู้ รมรงค์ ประชาสัมพันธ์สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์และมีแผนพัฒนาสินค้าในแผนประจำปีของจังหวัดให้เป็นรูปธรรม คิดเป็นร้อยละ 80.00 , 60.00 และ 40.00 ตามลำดับ

สรุปการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น กลุ่มประชากรที่เป็นผู้ประกอบการเป็นเพศชายและเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 40.00 และ 60.00 อายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 80.00 สถานภาพสมรสคิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนใหญ่มีอาชีพประกอบกิจการส่วนตัวร้อยละ 80.00 และจบการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 80.00 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.00 ส่วน 40,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.00

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านการกระจายสินค้าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายสินค้าของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าปัจจัยการกระจายสินค้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 โดยพบว่าปัจจัยด้านคุณภาพมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านเวลาและต้นทุน ตามลำดับ

ด้านคุณภาพ พบว่าข้อที่มีความสำคัญต่อการกระจายสินค้ามากที่สุดได้แก่ มีลูกค้าชื่นชมในด้านคุณภาพ รองลงมาได้แก่ มีลูกค้ากลับมาซื้อหรือใช้บริการซ้ำ และมีลูกค้าที่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพสินค้าตามลำดับ

ด้านเวลา พบว่าข้อที่มีความสำคัญต่อการกระจายสินค้ามากที่สุดได้แก่ เลือกใช้พาหนะขนส่งที่เหมาะสมกับเส้นทางและสามารถกำหนดเวลาในการขนส่งตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ตรงต่อเวลาและเชื่อถือได้ รองลงมาได้แก่ มีบริการด้านการขนส่งที่ตรงตามเวลาแก่ลูกค้าและไปสู่ตลาดหรือผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและทันต่อความต้องการ ตามลำดับ

ด้านต้นทุน พบว่าข้อที่มีความสำคัญต่อการกระจายสินค้ามากที่สุดได้แก่ มีการสต็อกสินค้าคงคลังที่ตรงกับความต้องการของตลาดอย่างเหมาะสม รองลงมาได้แก่ มีการหมุนเวียนสินค้าที่รวดเร็วทำให้ไม่มีสินค้าคงคลัง และมีกระบวนการจัดการสินค้าคงคลังที่เป็นระบบ ตามลำดับ

